

Vår referens/dnr:

67/2015

Bokföringsnämnden

Box 7849

103 99 Stockholm

Er referens:

Bokföringsnämndens Allmänna råd och
vägledning om årsbokslut, K2 Årsbokslut

Stockholm 20150611

Remissvar

Förslag till allmänna råd och vägledning om årsbokslut, K2 Årsbokslut

Inledning

Svenskt Näringsliv har tagit del av Bokföringsnämndens förslag till allmänna råd och vägledning K2 Årsbokslut. I detta yttrande redovisas Svenskt Näringslivs specifika synpunkter avseende regelverkets utformning samt några generella kommentarer till K2-regelverken i stort.

Det framgår av remissbrevet att förslaget till ny normgivning har utformats med utgångspunkten i de allmänna råden BFNAR 2008:1 (K2 Aktiebolag) samt BFNAR 2009:1 (K2 Ekonomiska föreningar). Det framgår också att de synpunkter som BFN tagit emot avseende tillämpning och tolkning av K2-regelverken för aktiebolag respektive ekonomiska föreningar inte har beaktats i det remitterade förslaget, då detta kommer att bli föremål för ett särskilt remissärende.

Svenskt Näringsliv håller med BFN om att det är angeläget att de olika delarna av K2 överensstämmer med varandra. Kopplingen mellan K2-regelverken gör därför att det blir oundvikligt att vissa av de specifika synpunkter som lämnas i detta yttrande har bäring även på andra delar av K2. Svenskt Näringsliv förutsätter att BFN beaktar dessa synpunkter i samband med den aviserade översynen av K2-regelverken, i den mån de inte tas om hand inom ramen för förevarande remissärende.

K2-regelverken

BFN:s allmänna råd Årsredovisning i mindre aktiebolag samt Årsredovisning i mindre ekonomiska föreningar (K2) har varit möjliga att tillämpa från 2008 respektive 2009. I och med ikraftträdandet av BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) år 2014 blev dock tillämpning av antingen K2 eller K3 obligatoriskt för de aktiebolag och ekonomiska föreningar som inte är noterade eller har valt att upprätta koncernredovisning i enlighet med

IFRS. Detta innebär i praktiken att många företag tillämpar K2 för första gången i årsredovisningen för 2014. Den samlade kunskapen om hur regelverket fungerar i praktiken är således än så länge begränsad. Svenskt Näringsliv anser dock att det finns ett behov av ett förenklat och samlat redovisningsregelverk för mindre företag och att den ansats som BFN har tillämpat för att skapa ett sådant – dvs. att begränsa antalet valmöjligheter och där så är möjligt anpassa redovisningsreglerna till skattelagstiftningen – generellt sett är god. BFN bör enligt Svenskt Näringsliv avvakta med större förändringar till dess det är möjligt att dra tydliga slutsatser av erfarenheterna från tillämpningen av K2.

Övergången till K2 har även gett upphov till ett antal frågor till BFN om hur regelverket ska tillämpas. Att nämnden för att underlätta övergången i vissa fall har valt att publicera svaren på dessa frågor på myndighetens webbplats är enligt Svenskt Näringslivs uppfattning förklarligt. En utveckling som innebär att publicering av sådana brevsvår utvecklas till ett etablerat och återkommande förfarande för att komplettera gällande normgivning vore dock olyckligt, då det försvårar tillämpningen och motverkar syftet med ett sammanhållet regelverk.

Specifika synpunkter avseende det föreslagna regelverket

Kapitel 2 – Grundläggande principer

Fortlevnadsprincipen

Som exempel på hur fortlevnadsprincipen kommer till uttryck i regelverket nämns i kommentaren att en *maskin* värderas utifrån nyttjandeperioden. Beroende på syftet med innehavet kan dock principen för redovisning av maskiner variera inom ramen för K2 Årsbokslut. Det är vidare tveksamt att likställa *nyttjandeperioden* med en värderingsprincip. En alternativ illustration av fortlevnadsprincipen är att hänvisa till den motsatta presumtionen – att företaget ska säljas eller likvideras – vilket innebär att en värdering med utgångspunkt i tillgångarnas försäljningsvärden.

Principen om konsekvent tillämpning

I kommentaren anges att det är viktigt att samma metod används för värdering, klassificering och indelning i olika poster därför att relativt lika förutsättningar annars kan ge olika resultat. I tillägg till detta kan nämnas att konsekvent tillämpning är en förutsättning för jämförbarhet, exempelvis över tid.

Försiktighetsprincipen

I kommentaren anges att principen kommer till uttryck i det allmänna rådet genom att värdering inte får ske till verkligt värde. Kommentaren kan uppfattas som att försiktighetsprincipen – oavsett vilket regelverk som tillämpas – innebär att värdering inte får ske till verkligt värde. Värdering till verkligt värde är dock i vissa fall tillåtet enligt K3, trots att försiktighetsprincipen är tillämplig även där. Vi föreslår därför att kommentaren om verkligt värde tas bort.

Bruttoredovisning och kvittningsförbud.

För att göra texten tillgängligare kan den första meningen i kommentaren delas upp i två. Förslag till alternativ lydelse: Tillgångar får inte kvittas mot skulder eller avsättningar. Intäkter får inte kvittas mot kostnader.

2.3

Punkten reglerar när avvikelser från konsekvent tillämpning av redovisningsprinciper får ske. De situationer som exemplifieras i kommentaren omfattar inte bara principer för värdering utan även andra redovisningsprinciper. Det allmänna rådet bör därför ändras till

Ett företag får byta redovisningsprincip till någon av de metoder...

Kommentaren avseende punkten 6.15 bör upprepas vid den punkten i kapitel 6. För den som enbart läser det kapitlet är det inte alldeles tydligt att första stycket sista meningen i punkten 6.15 innebär att ett byte av princip måste inkludera även pågående uppdrag.

2.5

Exemplet på återköpstransaktion i andra stycket i kommentaren till punkten 2.5 kan förtydligas så att det framgår att endast överenskommelser om återköp till ett i förväg avtalat pris ska redovisas som en enda transaktion. Andra återköpsavtal redovisas som separata transaktioner.

Med hänsyn till att det har anförts att punkten 2.5 skulle kunna användas som grund för att tillämpa säkringsredovisning, bör det i kommentaren förtydligas att en affärstransaktion och ett finansiellt instrument som innehas för att säkra en risk som är förknippad med affärstransaktionen (exempelvis en valutatermin) ska redovisas som två separata transaktioner.

2.7

Av kommentaren framgår att det ibland kan vara svårt att bedöma det verkliga värdet på det som tas emot. I följande mening anges att inkomsten respektive utgiften i ett sådant fall är det verkliga värdet på det som företaget lämnar i byte respektive tas emot. Detta framstår som ett cirkelresonemang. Vi föreslår att den tredje meningen i kommentaren skrivs på ett annat sätt, exempelvis: I ett sådant fall ska det verkliga värdet på det som tas emot antas motsvara det verkliga värdet på det som lämnas i byte.

Kapitel 3 – Årsbokslutets utformning

3.2 och 3.3

Av förslaget till 3.2 framgår att årsbokslutet ska presenteras i ordningen resultaträkning och balansräkning. Var notupplysningarna ska presenteras i förhållande till dessa räkningar nämns inte. Av förslaget till 3.3 framgår emellertid att ett företag som upprättat årsbokslut i enlighet med det allmänna rådet har uppfyllt årsredovisningslagens krav på överskådlighet. Av kommentaren till 19.1 framgår att företaget självt får avgöra var i årsbokslutet upplysningarna ska lämnas. Förslaget innebär därmed att årsredovisningslagens krav på överskådlighet helt kommer att sakna betydelse i fråga om upplysningarnas placering.

Vi föreslår istället att det ska framgå av det allmänna rådet 3.2 att årsbokslutet som helhet ska vara upprättat på ett överskådligt sätt, inklusive upplysningarna. På så sätt införlivas i det allmänna rådet även ett krav på upplysningarnas presentation i förhållande till resultat- och balansräkningar ska vara begriplig. Vad som är överskådligt torde kunna avgöras av omständigheterna i det enskilda fallet och behöver därmed inte preciseras närmare. Till följd av detta bör det av punkten 3.3 enbart framgå att ett företag som följer det allmänna rådet uppfyller kravet på god redovisningssed. Förslag till text följer nedan.

3.2: Årsbokslutet ska presenteras i ordningen resultaträkning och balansräkning. I årsbokslutet ingår även upplysningar. Årsbokslutet som helhet ska vara upprättat på ett överskådligt sätt.

3.3: Ett företag som upprättar sitt årsbokslut enligt detta allmänna råd anses uppfylla de krav som ställs på god redovisningssed enligt 2 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554).

3.9

Föreslår att sista meningen i kommentaren delas upp i två: Det är inte tillåtet att lägga till andra rubriker eller summeringsrader än de som anges i punkt 4.11. Det är inte heller tillåtet att slå samman posterna.

3.11

Se punkten 3.9.

3.13

Se punkten 3.9.

Kapitel 4 – Uppställningsformer för årsbokslutet

4.3 och 4.4

Kommentaren till posten *Resultat från andelar i koncernföretag* kan tydliggöras. Det är inte klart vad som avses med "hänger samman med att ett företag äger aktier eller andelar i koncernföretag" i första stycket under rubriken. Förslag till lydelse: I posten redovisas nettot av intäkter och kostnader som härör från innehav av aktier eller andelar i koncernföretag, tex. vinstutdelning med undantag av [...]

Vägledningen bör inte heller ge uttryck för i vilken utsträckning exempelvis intäkter och kostnader från fordringar och skulder till koncernföretag har samband med ägandet eller inte. Kommentarens tredje stycke bör därför bytas ut till: Ränteintäkter och räntekostnader från fordringar och skulder till koncernföretag redovisas på samma sätt som andra ränteintäkter och räntekostnader, och inte i denna post.

Kommentaren till posten *Resultat från andelar i intresseföretag* bör beskriva vad som ska redovisas i posten.

4.6 och 4.7

Kommentaren till posten *Andelar i koncernföretag* under rubriken *Kortfristiga placeringar* är snarare en regel än en beskrivning av vad som ska redovisas i posten. Kommentaren får därmed en annan karaktär än kommentaren till övriga poster. Förslag till lydelse: I posten redovisas sådana aktier och andelar i koncernföretag som företaget vid tidpunkten för förvärvet hade fattat beslut om att sälja inom ett år.

På motsvarande sätt kan beskrivningen av posten *Andelar i koncernföretag* under rubriken *Finansiella anläggningstillgångar* förtydligas: I posten redovisas aktier och andelar i koncernföretag, med undantag för sådana aktier och andelar i koncernföretag som företaget vid tidpunkten för förvärvandet hade fattat beslut om att sälja inom ett år.

De två sista meningarna i kommentaren till upplysningen om *Ansvarsförbindelser* avser värdering och bör strykas. Värdering av ansvarsförbindelser är reglerat i punkterna 18.4-5.

Kapitel 5 – Förvaltningsberättelsen

Kapitlet består endast av en kommentar. Mot bakgrund av punkten 1.4 i det föreslagna regelverket, samt det BFN tidigare uttalat i ett brevsvaret med anledning av frågan om frivilligt upprättande av kassaflödesanalys enligt K2, torde det vara tveksamt om ett företag frivilligt kan upprätta en förvaltningsberättelse som en del av årsbokslutet. För ökad tydlighet bör därmed det andra stycket i kommentaren, som anger att ett företag får lämna fler upplysningar än vad som krävs, strykas. Kommentaren infogas istället lämpligen i kapitel 19.

Kapitel 6 – Rörelseintäkter

6.29

Sista meningen första stycket i kommentaren till posten *Testamente eller gåva*, sista meningen första stycket bör justeras för att undvika sammanblandning med definitionen av skuld i kapitel 17: Detsamma gäller om tillgången erhålls mot att vissa villkor kommer att uppfyllas och företaget blir återbetalningsskyldigt om villkoren inte uppfylls.

Jmf kommentaren till 6.31 fjärde stycket.

Kapitel 7 – Rörelsekostnader

7.13

Förslag till alternativ till andra meningen i fjärde stycket i kommentaren: Premier som inte baserar sig på utbetald lön m.m. utan är kopplade till en intjänandeperiod ska kostnadsföras löpande under intjänandeperioden.

7.16

Första meningen andra stycket i kommentaren (jmf motsvarande kommentar till K2 Årsredovisning): Oftast är det lätt att bedöma när en tillgång ska utrangeras. Ibland kan det dock vara fråga om en nedskrivning ska ske eller om tillgången ska utrangeras.

Kapitel 9 - Tillgångar

9.6

Enligt första stycket ska en anläggningstillgång inte omklassificeras om företaget beslutar att avyttra eller utränga tillgången. Enligt andra stycket ska dock en finansiell anläggningstillgång som förfaller inom 12 månader efter balansdagen omklassificeras till omsättningstillgång. Det bör tydliggöras om en finansiell anläggningstillgång som förfaller inom 12 månader efter balansdagen och som företaget beslutat att avyttra ska omklassificeras eller inte.

9.8

Enligt kommentaren ska onormalt fördelaktiga betalningsvillkor inte beaktas vid beräkning av anskaffningsvärdet. Det är inte tydligt vad detta innebär. Avsikten är sannolikt att diskonteringseffekten ska beaktas vid beräkning av anskaffningsvärdet om den är väsentlig.

Detta borde i så fall framgå uttryckligen. Det borde också tydliggöras hur den del av anskaffningsvärdet som är att betrakta som räntekostnad ska redovisas.

9.21

Enligt det föreslagna allmänna rådet får en enskild näringsidkare som är moderföretag i en koncern enligt 1 kap. 4 § ÅRL redovisa andelar i en juridisk person som tillgångar. Det bör tydliggöras att det är dotterföretag som avses. Förslag till lydelse:

Om en enskild näringsidkare är moderföretag i en koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) får andelar i dotterföretag redovisas som tillgångar i näringsverksamheten.

I kommentaren bör det vidare framgå att aktier och andelar i normalfallet inte får redovisas i näringsverksamheten enligt 13 kap. 7 § IL, och att det första stycket i det allmänna rådet är ett undantag från denna huvudregel. Det bör även tydliggöras i kommentaren vilka röster och andelar som ska anses "höra till verksamheten" vid en tillämpning av andra stycket. Begreppet rörelsetillgång förekommer inte i vare sig redovisnings- eller skattelagstiftningen.

Kapitel 10 – Immateriella och materiella anläggningstillgångar

10.15 och 10.16

I sista meningen i fjärde stycket i kommentaren bör det tydliggöras att det är frågan om en uppdelning av kostnaderna för utbyte av fönster i sådana som anses vara förbättrande och sådana som är att betrakta som reparations- och underhållskostnader. Förslag till lydelse: Den del av kostnaden som motsvarar den kostnad företaget hade haft om det bytt till samma fönstermodell som tidigare ska således inte aktiveras.

10.35

I kommentarens tredje stycke anges som exempel att nedskrivning ska ske när ett företag fattat beslut om försäljning och det är uppenbart att marknadsvärdet understiger det redovisade värdet. Begreppet marknadsvärde används även i det fjärde stycket. I regel saknas en etablerad marknad för den typen av tillgångar som regleras i det allmänna rådet. Begreppet marknadsvärde bör därför bytas ut mot försäljningsvärde.

10.36

Även i denna kommentar används begreppet marknadsvärde, se punkt 10.35.

Kapitel 11 – Finansiella anläggningstillgångar

11.2

Enligt andra stycket ska överlåtbara värdepapper och fondandelar som innehas för riskspridning (en värdepappersportfölj) klassificeras som en finansiell anläggningstillgång om portföljen är avsedd att innehas längre tid än 12 månader efter balansdagen.

Begreppet överlåtbara värdepapper förklaras i kommentaren med hänvisning till lagen om värdepappersmarknaden. Den definition av begreppet som lämnas där är dock inte uttömmande. Som exempel på överlåtbara värdepapper anges i lagen om värdepappersmarknaden bland annat värdepapper som ger rätt att förvärva eller överlåta andra överlåtbara värdepapper eller som ger rätt till kontantavveckling. Finansiella

derivatinstrument har även en egen definition i samma lag. Vilka typer av derivatinstrument som ska anses ingå i en sådan värdepappersportfölj som beskrivs i förslaget till allmänt råd är därmed inte tydligt.

AR 11.3

Det framgår inte av kommentaren vad som avses med återköpsrätt.

AR 11.14 och 11.15

I kommentaren till 11.14 anges att kursinformation finns även för värdepapper som inte handlas på reglerade marknader. Begreppet reglerad marknad definieras visserligen i lagen om värdepappersmarknaden, men torde trots detta vara i princip okänt för de flesta företag som ska tillämpa förslaget till allmänt råd. Någon egentlig vägledning till vad som avses med noterad kurs och i vilket avseende begreppet skiljer sig från annan prisinformation ges inte heller i kommentaren. För att kommentaren ska bli tydligare och hänga bättre ihop med kommentaren till 11.15 kan den sista meningen ersättas med följande två: För värdepapper som handlas regelbundet finns kursinformation i regel tillgängligt via den marknadsplats där värdepapperet handlas, en nyhetstjänst eller liknande tillförlitlig informationskälla. Ett värdepapper som handlas regelbundet behöver inte vara upptaget till handel på en reglerad marknad för att det ska finnas en noterad kurs.

Kapitel 12 – Varulager

12.7

Till skillnad från motsvarande punkt i K2 Årsredovisning regleras inte vilken valutakurs som ska tillämpas vid värdering av varulagret. Valutan vid transaktionstillfället (dagen för affärshändelsen) bör kunna användas.

Särskilda regler för föreningar/Särskilda regler för stiftelser

Förening/stiftelse i första stycket under respektive rubrik har bytt plats.

Kapitel 14 – Kortfristiga placeringar samt kassa och bank

14.1

I kommentaren bör det tydliggöras att lager av värdepapper är en skatterättslig definition, dvs. det är skattereglerna som avgör om ett värdepapper ska betraktas som lager eller inte. Vidare framgår inte av kommentaren om kapitlets värderingsregler (punkt 14.3) är tillämplig för värdepapper som utgör lager.

14.9 och 14.10

Angående begreppet reglerad marknad i kommentaren, se punkt 11.14 och 11.15.

Kapitel 16 – Avsättningar

16.2 a

Den nuvarande lydelsen av punkten bör bytas ut då förpliktelser som rättsligt kan göras gällande kan förekomma även utan avtal eller offentligrättsliga regler. Att avtal eller offentligrättsliga regler kan ge upphov till sådana förpliktelser kan istället framgå av kommentaren. Förslag till alternativ lydelse:

- a) företaget har en förpliktelse,

Av förenklingsskäl är det enligt Svenskt Näringslivs uppfattning rimligt att informella åtaganden inte tillåts att tas upp som avsättning enligt K2-regelverket.

16.16

Förpliktelser till följd av särskild löneskatt på kapitalförsäkringar som inte saminvesterats för att täcka framtida särskild löneskatt kan uppgå till betydande belopp. Det bör framgå av det allmänna rådet hur sådana förpliktelser ska hanteras i redovisningen.

16.17

Förslaget till allmänt råd bör formuleras annorlunda. En kapitalförsäkring kan saminvesteras för att täcka framtida särskild löneskatt. Pensionsåtagandet gentemot den anställda är dock skilt ifrån skyldigheten att i framtiden betala särskild löneskatt. Motsvarande gäller kommentaren. Förslag till alternativ lydelse:

Har företaget skyddat ett pensionsåtagande enligt punkt 16.15 och ett åtagande för framtida särskild löneskatt med samma tillgång, får summan av de båda åtagandena redovisas i posten Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Kapitel 17 – Skulder

17.2

Se punkt 16.2 a), kommentaren bör eventuellt justeras: Ett bindande åtagande ska redovisas som en skuld, en avsättning eller en ansvarsförbindelse.

Första meningen i första respektive tredje stycket bör vara samstämmiga. Att ett åtagande också kan redovisas som ansvarsförbindelse (om förutsättningarna är uppfyllda), framgår endast i första stycket.

17.5

Det andra stycket i förslaget till allmänt råd bör det framgå att det är en utnyttjad del av en checkräkningskredit som avses. Att en kredit förväntas löpa i mer än 12 månader om det är troligt att avtalet förnyas, och krediten kommer att utnyttjas, kan preciseras i kommentaren. Förslag till alternativ lydelse:

En utnyttjad checkräkningskredit ska redovisas som en långfristig skuld till den del som förväntas löpa i mer än 12 månader.

Förslag till alternativ lydelse i kommentaren: Även om checkräkningskrediten formellt är kortsiktig kan den vara av långsiktig karaktär om det är troligt att kreditavtalet kommer att förnyas. Den del av krediten som förväntas utnyttjas i mer än 12 månader ska då redovisas som långfristig skuld. Bedömningen om det är troligt att krediten förnyas och vilken del som förväntas utnyttjas i mer än 12 månader ska göras varje räkenskapsår. Tillfälligt utnyttjande eller övertrassering av krediten ska redovisas som kortfristig skuld.

17.6

Det framgår ej av kommentaren hur en tvistig skuld ska redovisas i det fall tvisten rör skuldens belopp.

Kapitel 20 – Särskilda regler för företag som är moderföretag eller äger andelar i intresseföretag

20.13

Enligt kommentaren har anteciperings inte någon civilrättslig verkan. Syftet är som vi uppfattar det att tydliggöra att beslutet att *redovisa* anteciperad utdelning inte har någon rättslig effekt. Eftersom anteciperings (dvs. att förutse utdelningen) kan ske utan redovisning föreslås följande lydelse som alternativ: Redovisning av anteciperad utdelning har inte någon civilrättslig verkan.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Claes Norberg